

30 Ιουνίου 2020

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ
προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης

Θέμα: Για την επείγουσα εκκρεμότητα νομοθετικής μέριμνας σχετικά με τη λογοκλοπή

Το πρόβλημα της λογοκλοπής έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις στην Ελλάδα λόγω της προκλητικής ατιμωρησίας της -μέσω της έλλειψης επαρκούς νομικής πρόνοιας γι' αυτήν, μέσω της κατάχρησης του ενίοτε ανεπαρκώς σαφούς ορισμού της σε κανονισμούς, μέσω της συστηματικής συγκάλυψης, μέσω της αδιαφορίας. Πρόσφατα διαπιστώθηκε κρούσμα κειμένου-προϊόντος λογοκλοπής ως θέμα στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, παρόμοια ερωτήματα έχουν εγερθεί ακόμη και σχετικά με το φετινό Κρατικό Βραβείο Ποίησης, ο χώρος της δημοσιογραφίας αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα, ενώ τα πανεπιστημιακά ιδρύματα μαστίζονται από γιγαντιαίο πρόβλημα λογοκλοπής σε όλα τα επίπεδά τους, έως και τις διδακτορικές διατριβές και όλες τις καθηγητικές βαθμίδες. Η μόνη πρόβλεψη για λογοκλοπή στο νομικό μας πλαίσιο συνίσταται στη δυνατότητα να εγερθούν αξιώσεις ή αιτήματα προστασίας του παθόντος σχετικά με την πνευματικής ιδιοκτησίας και συναφών δικαιωμάτων ο θιγείς ή ο δικαιούχος, γεγονός το οποίο -όπως βλέπουμε στην πράξη- δεν διευθετεί αποτελεσματικά το ζήτημα σε όλες του τις προεκτάσεις, και δη στον ακαδημαϊκό και ερευνητικό χώρο. Οι εσωτερικοί κανονισμοί οργανισμών και ιδρυμάτων για το ζήτημα δεν υποστηρίζονται επαρκώς από το νομικό έρεισμα που θα απέτρεπε αποτελεσματικά συγκάλυψη ή αδιαφορία. Ειδικά ως προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα μπορούσε να νομοθετηθεί αυθεντικά διάταξη σύμφωνα με την οποία το σύνολο του έργου το οποίο κατατίθεται από υποψήφιο για πλήρωση θέσης ή για κτήση ακαδημαϊκού προσόντος θα ελέγχεται από ειδική επιτροπή διερεύνησης αντιγραφής/λογοκλοπής, η οποία θα βεβαιώνει αρμοδίως για την πρωτοτυπία ή μη του έργου και την ευθυγράμμισή του προς τις σχετικές επιταγές της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς οι κοινωνικές προεκτάσεις αυτού του είδους λογοκλοπής υπερβαίνουν τη στενή σχέση αυθεντικής πηγής - λογοκλόπου. Στις δε περιπτώσεις αυτές, έγκληση θα μπορούσε νομίμως να υποβάλλει και το ίδρυμα ενώπιον του οποίου επιχειρήθηκε η εξαπάτηση διά της λογοκλοπής. Αντίστοιχα, στον δημοσιογραφικό χώρο, έγκληση θα μπορούσε να υποβάλλεται και από όργανο ή ένωση στην οποία συμμετέχουν θιγόμενοι δημοσιογράφοι. Στις 26 Ιουνίου 2020 δόθηκε στη δημοσιότητα ανοιχτή επιστολή 32 περιοδικών, ιδρυμάτων και λογοτεχνικών ενώσεων που θέτουν το ζήτημα της λογοκλοπής στην Ελλάδα με αφορμή πρόσφατα γεγονότα, η οποία ακολουθήθηκε από σιγή ιχθύος. Χωρίς πιο εξειδικευμένη νομοθετική πρωτοβουλία για τη νομική μέριμνα περί λογοκλοπής, αυτά τα περιστατικά απλώς θα επαναλαμβάνονται χωρίς διέξοδο.

Ενδεικτικά, στη Γερμανία ανώνυμες, και ακολούθως επιβεβαιωμένες, καταγγελίες λογοκλοπής οδήγησαν σειρά κορυφαίων πολιτικών προσώπων σε αυτονόητη παραίτηση από τα αξιώματά τους (π.χ. οι υπουργοί Karl-Theodor zu Guttenberg, Annette Schavan, και πολλοί άλλοι), με αυτονόητη επίσης την αφαίρεση του διδακτορικού τους τίτλου.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Πρόκειται να αναληφθεί σχετική με το πνεύμα των ανωτέρω προτάσεων νομοθετική πρωτοβουλία;
- Εάν ναι, πότε και πώς; Εάν όχι, γιατί; — δεδομένης της έκτασης του προβλήματος στον χώρο των πανεπιστημίων, της έρευνας, της παιδείας, του πολιτισμού και των γραμμάτων, της δημοσιογραφίας, και ούτω καθεξής;

Η ερωτώσα βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου

Ενδεικτικά στοιχεία πρόσφατης επικαιρότητας του ζητήματος:

*Ανοιχτή επιστολή περιοδικών, ιδρυμάτων και ενώσεων για τη μάστιγα της λογοκλοπής:

<https://thepressproject.gr/i-geliopiisi-ton-thesmon-protovoulia-periodikon-idrymaton-ke-enoseon-kata-tis-mastigas-tis-logoklopis/>

*Για την περίπτωση του συγγραφέα Α. Σταμάτη, τεκμήρια: <https://sarantakos.wordpress.com/2020/06/17/stamatis/>

*Για την περίπτωση του συγγραφέα Χ. Βλαβιανού, τεκμήρια: <https://neoplanodion.gr/2020/06/19/ta-θεμέλια-ενός-βραβείου/>